

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 40 IM. LUBELSKIEGO LIPCA 1980

ul. Róży Wiatrów 9, 20-468 Lublin

tel. 81 744 28 08 · fax 81 744 97 85 · e-mail: poczta@sp40.lublin.eu · www.sp40.lublin.eu

**Program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 40
Im. Lubelskiego Lipca 1980
w Lublinie
Rok szkolny 2023/2024**

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 40 im. Lubelskiego Lipca 1980 w Lublinie

Najważniejszą rolę w wychowaniu dzieci pełnią rodzice, a zadaniem szkoły jest wspieranie ich, aby rozwój dzieci był wszechstronny, harmonijny i ukierunkowany na osiągnięcie dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Oddziaływania wychowawcze są nierozłączne z profilaktyką, która ma na celu wspomaganie młodego człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie wpływu czynników zaburzających zdrowy styl życia.

1. Odbiorca programu wychowawczo- profilaktycznego

Odbiorcą jest cała społeczność szkolna. Jest on dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów Szkoły Podstawowej nr 40, potrzeb środowiska lokalnego, a obszary działań wychowawczych obejmują następujące zadania:

- wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka;
- budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych-bez agresji, przemocy i dyskryminacji;
- dbałość o dobre kontakty między uczniami a nauczycielami, rodzicami i opiekunami;
- kształtowanie postaw patriotycznych oraz systemu wartości, w którym szacunek i empatia należą do jednych z najważniejszych;
- edukacja regionalna;
- preorientacja zawodowa;
- kształtowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień, w tym promowanie czynników chroniących i prewencja zagrożeń związanych z czynnikami ryzyka.

Realizacja Programu Wychowawczo- Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 40 wspierana jest przez Program Zdrowej Szkoły. (załącznik nr 1)

2. Misja Szkoły Podstawowej nr 40 w Lublinie

Szkoła Podstawowa nr 40 umożliwia wszechstronny i harmonijny rozwój ucznia w aspektach: intelektualnym, fizycznym, społecznym i emocjonalnym oraz kształtuje u dzieci właściwe postawy: dobra, sprawiedliwości, prawdy, uczciwości, godności osobistej, odpowiedzialności za własne czyny i dokonywane wybory.

Zapewnia wszystkim uczniom dostęp do sieci informatycznej oraz wspomaga kształcenie języków obcych.

Umożliwia rozwój zainteresowań i zdolności twórczych na zajęciach pozalekcyjnych i w organizacjach działających na terenie szkoły.

Kształtuje u dzieci nawyki sprzyjające zdrowiu i bezpieczeństwu.

Zapewnia efektywne przygotowanie uczniów do dalszych etapów kształcenia z uwzględnieniem preorientacji zawodowej uczniów klas VII i VIII. Przygotowuje do sprawnego funkcjonowania we współczesnym świecie. Współpracuje ze środowiskiem lokalnym.

3. Sylwetka absolwenta Szkoły Podstawowej nr 40 w Lublinie.

Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym mają ukształtować młodego człowieka, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów zostanie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, które pozwolą mu właściwie funkcjonować we współczesnym świecie.

Uczeń kończący naszą szkołę:

- jest wyposażony w rzetelną wiedzę dostosowaną do jego poziomu rozwoju i potrafi stosować ją w praktyce;
- jest dobrze przygotowany do dalszego etapu kształcenia;
- potrafi dokonać wyborów dotyczących dalszej drogi zawodowej;
- umie samodzielnie zdobywać wiedzę w aktywny i twórczy sposób, korzystając z nowoczesnych urządzeń technologicznych;
- jest świadomy swoich praw i obowiązków, ma poczucie własnej wartości, dąży do osiągnięcia sukcesu;
- posiada wysoką kulturę osobistą;
- ma świadomość zagrożeń współczesnego świata, potrafi sobie z nimi radzić.
- prezentuje postawy proekologiczne;
- posiada umiejętność efektywnego komunikowania się, współpracy i kontrolowania własnych emocji
- potrafi dbać o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych;
- znajduje swoje miejsce w rodzinie, grupie i działa w niej;
- czuje wartość i przydatność działania na rzecz społeczności lokalnej, regionalnej i państwowej;
- przyjmuje refleksyjną postawę wobec człowieka i jego natury, powinności moralnych oraz sytuacji życiowych;
- dba o własny rozwój duchowy, jest wrażliwy na piękno, szanuje dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki

4. Założenia Programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły

- Szkoła stwarza warunki tworząc właściwą atmosferę wychowawczą i podstawę do realizacji celów, udzielając uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- Program wychowawczo-profilaktyczny dostosowany jest do poszczególnych etapów edukacyjnych, a jego cele realizowane są na wszystkich zajęciach edukacyjnych (przedmiotach, godzinach wychowawczych, zajęciach zintegrowanych), na poszczególnych etapach kształcenia oraz w świetlicach szkolnych i zajęciach pozalekcyjnych.
- Praca wychowawcza obejmuje również udział uczniów w obchodach rocznic, wydarzeń historycznych, świąt państwowych i szkolnych.
- Pracę wychowawczo -profilaktyczną wspierają rodzice, współpracując z wychowawcą i innymi nauczycielami.
- Efektem działań wychowawczo-profilaktycznych ma być wychowanie młodego człowieka kierującego się w swym postępowaniu wartościami, takimi jak: dobro, sprawiedliwość, prawda, poszanowanie godności osobistej, odpowiedzialnego za swe czyny, prowadzącego zdrowy tryb życia, świadomie dokonującego wyborów, w tym dotyczących dalszej edukacji.

5. Cele pracy wychowawczo-profilaktycznej

- a) Wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji
- b) Zapoznanie z wartościami, zasadami zachowania i normami moralnymi wynikającymi z tradycji kulturowych i religijnych umożliwiającymi dokonywanie wyborów.
- c) Wypracowanie reguł życia społecznego, obowiązujących w środowisku szkolnym i przestrzeganie ich w codziennej pracy.
- d) Przygotowanie do życia w rodzinie, w grupie rówieśniczej, w społeczności lokalnej i państwie w poczuciu szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego.
- e) Uwrażliwienie na sztukę, kulturę i otwarcie na potrzeby innych.
- f) Kształtowanie postaw proekologicznych.
- g) Kształtowanie postaw prozdrowotnych mających na celu przeciwdziałaniu uzależnieniom, wdrażanie do prawidłowych reakcji na te zagrożenia;
- h) Kształtowanie nawyków bezpiecznego i prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym.

6. Program wychowawczo- profilaktyczny opracowano w oparciu o:

- Diagnozę sytuacji wychowawczej, zagrożeń oraz poczucia bezpieczeństwa
- Zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku
- Obowiązujące akty prawne:
 - Ustawa z dnia 14.12.2016 r. „Prawo Oświatowe”;
 - Rozporządzenie M.E.N. z dnia 14.02.2017 r., w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;
 - Rozporządzenie M.E.N. Z dnia 18.08.2015 r., w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.;
 - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3- 4, art. 70 ust. 1.
 - Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
 - Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. z 2001r., Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003r. Nr 146, poz. 1416, z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r., ze zmianami z 14 maja 2014 oraz 26 czerwca 2016 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 Nr 0, poz.977).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U., poz. 1113).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).

7. Uczestnicy programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły

Rodzice:

- Wychowują dziecko zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dziecko

Wychowawcy klas :

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo -profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno -pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno- pedagogicznej
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację
- obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i
- organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką oraz instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno -pedagogiczną, sądami rodzinnymi;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Dokumentacja wychowawcy:

- plan wychowawczo-profilaktyczny klasy
- listy obecności rodziców na zebraniach klasowych;
- służbowe notatki ze spotkań z rodzicami i uczniami w dzienniku wychowawcy

Współpraca wychowawcy z rodzicami:

- rodzice na bieżąco przez dziennik elektroniczny są informowani o postępach w nauce i zachowaniu ucznia jak również o trudnościach;
- rodzicom znane są kryteria oceniania i zachowania- otrzymują informacje na pierwszym zebraniu, kryteria oceniania podaje rodzicom nauczyciel przedmiotu;
- szkoła organizuje zebrania informacyjne, semestralne, konsultacje i rozmowy indywidualne, posiedzenia Rady Rodziców;
- obecność rodziców na zebraniach i rozmowach indywidualnych potwierdzana jest w dzienniku elektronicznym.

Nauczyciele

- współpracują z wychowawcą i oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- są odpowiedzialni za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- pomagają przezwycięzać trudności szkolne w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o problemach w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształtują u uczniów postawy patriotyczne;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy
 - wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- zachęcają do przystania z pozytywnych form wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają Szkolnego Kodeksu Postępowania Ucznia;
- współorganizują imprezy, uroczystości i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
- wykorzystują swe prawo do samorządności;
- promują zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny)

8. Psycholog, pedagog specjalny:

- Współpracują z nauczycielami, wychowawcami, rodzicami oraz uczniami w prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu:
 - określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów,
 - określenia przyczyn niepowodzeń lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka w szkole.
- Udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednio do poznanych potrzeb.
- Podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci.
- Inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.
- Współpracują z zespołem nauczycieli i specjalistów, pracujących z uczniami objętymi kształceniem specjalnym w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia, posiadającego opinię o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Wspierają nauczycieli w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu.
- Wspierają nauczycieli w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem, w dostosowaniu form i metod pracy do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych.
- Współpracują, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
- Prowadzą dokumentację przebiegu nauczania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

9. Diagnoza potrzeb i problemów według czynników chroniących oraz czynników ryzyka.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej oraz potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, przeprowadzonej z użyciem niżej wymienionych narzędzi:

- 1) Analizy dokumentacji i wniosków oraz zakresowej analizy działań profilaktycznych i wychowawczych programu wychowawczo-profilaktycznego przeprowadzonej w roku szkolnym 2022/2023, z której wynika, że należy:
 - podejmować działania w obszarze wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, mechanizmów powstawania uzależnienia

- kontynuować utrwalanie treści dotyczących profilaktyki zachowań ryzykownych w Internecie; nawiązywać do tematu cyberprzemocy i uczyć sposobów reagowania na tę przemoc, przedstawiać konsekwencje prawne przemocy i emocjonalno-społeczne,
- realizować zajęcia dotyczące zdrowia psychicznego uczniów (obszar emocji, samooceny, poczucia własnej wartości, obszar problemów ze zdrowiem psychicznym; kryzysy, depresja, samookaleczenia),
- organizować spotkania nauczycieli uczących uczniów, którzy sprawiają największe trudności wychowawcze bądź przejawiają zachowania ryzykowne, w celu wymiany informacji oraz wypracowania skutecznych sposobów oddziaływania,
- kontynuować podejmowane działania (warsztaty, zajęcia itp.) prowadzone przez specjalistów szkolnych i zewnętrznych dotyczące profilaktyki uniwersalnej, gdyż przynoszą one spodziewane i pozytywne efekty,
- organizować więcej lekcji i zajęć mających taki charakter, który pozwoliłby uczniom poznawać świat przez doświadczenie z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

2) Obserwacji uczniów, z których wynika, że należy:

- wspierać uczniów wymagających wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego ze szczególnym uwzględnieniem dzieci deklarujących doświadczanie lęku, niepokoju,
- organizować zajęcia z psychologiem na temat emocji, rozwiązywania konfliktów i komunikacji,
- kłaść większy nacisk na profilaktykę uzależnień- nikotynizm w klasach IV-VI, w klasach VII-VIII na mechanizm i konsekwencje zjawiska uzależnienia behawioralnego, psychicznego i fizycznego.

3) Oczekiwań rodziców, z których wynika, że należy:

- organizować, spotkania ze specjalistami w celu wsparcia rodziców mających problemy z własnymi dziećmi;
- integrować uczniów poprzez zajęcia poza ławką szkolną;
- organizować zajęcia ze specjalistami - z pedagogiem, psychologiem dotyczących zdrowia psychicznego, rozumienia emocji, szacunku, akceptacji wyglądu, przeciwdziałaniu agresji słownej w kontaktach bezpośrednich i w Internecie,
- wspierać rodziców w zakresie edukacji – jak rozmawiać z dziećmi na temat uzależnień

4) Planu pracy szkoły na rok szkolny 2023/2024, z którego wynika, że należy:

- promować zdrowy i aktywny styl życia,
- kształtować u uczniów samorządność i odpowiedzialność,
- kształtować postawy i zachowania proekologiczne,
- kontynuować współpracę z rodzicami i środowiskiem lokalnym,

- dostosowywać wymagania edukacyjne do możliwości psychofizycznych dziecka
- wspierać uczniów we wszechstronnym rozwoju,
- kultywować tradycje i ceremoniał szkolny.

5) Podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024, które zakładają:

- kształtowanie u uczniów nawyku dbałości o własne zdrowie; położenie nacisku na rozwijanie aktywności fizycznej
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci
- realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć do wychowania w rodzinie
- podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci i rodzin poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz i międzyszkolnej, z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie
- rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”

W wyniku analizy wyników przeprowadzonej diagnozy zostały wyłonione następujące czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

CZYNNIKI CHRONIĄCE:

- szkoła promuje zdrowy styl życia i pokazuje, jak można spędzać wolny czas,
- szkoła zdecydowanie nie akceptuje przemocy, wprowadza i stosuje właściwe w tym zakresie procedury, uczy budowania pozytywnych relacji między uczniami,
- uczniowie chętnie uprawiają sport,
- w szkole panuje dobra atmosfera, nauczyciele wspierają uczniów,
- uczniowie mają możliwość angażowania się w pracę wolontariatu, korzystania z zajęć kreatywności we wszystkich poziomach klas oraz zajęć dodatkowych sportowych i rozwijających uzdolnienia i zainteresowania
- szkoła stwarza okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych zdolności,
- nauczyciele współpracują z rodzicami (różne formy kontaktu, aktywna Rada Rodziców, rodzice zaangażowani w życie szkolne),
- szkoła wymaga od uczniów właściwych norm i wzorów zachowań,
- dobre warunki materialne uczniów i szkoły,
- poczucie bezpieczeństwa uczniów,

- dobre relacje uczniów z rodzicami i rówieśnikami,
- deklarowanie przez uczniów umiejętności wyrażania swojego zdania oraz umiejętność oparcia się presji grupy rówieśniczej,
- posiadanie przez uczniów dużej świadomości szkodliwości zjawiska cyberprzemocy oraz umiejętność radzenia sobie z emocjami towarzyszącymi cyberprzemocy, w tym umiejętność szukania wsparcia
- dobrze rozwinięta współpraca między szkołą, a instytucjami wspierającymi: MOPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Fundacji „Szczęśliwe Dzieciństwo”, świetlica środowiskowa Con Amore
- w szkole zatrudniony jest psycholog i pedagog specjalny, co wpływa na możliwość udzielania większego wsparcia i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

CZYNNIKI RYZYKA:

- zagrożenia wynikające z pandemii COVID-19,
- niedostatki w zakresie dobrego wychowania, kultury osobistej,
- deficyty rozwojowe: impulsywność, nadpobudliwość, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku;
- niski poziom dążenia do sukcesu;
- niewystarczająca kontrola rodzicielska nad bezpieczeństwem dzieci w sieci,
- niskie kompetencje komunikacyjne uczniów, działania wzmagające rywalizację między uczniami, zachowania agresywne,
- coraz większa podatność uczniów na zaburzenia psychiczne
- coraz łatwiejszy dostęp do papierosów elektronicznych i substancji psychoaktywnych,
- nieumiejętność bezpiecznego korzystania z internetu i urządzeń cyfrowych (np.: nadmierne korzystanie z telefonu i komputera),
- coraz większa ilość chorób przewlekłych oraz dysfunkcji dzieci spowodowana rozwojem cywilizacji,
- coraz większy brak autorytetów moralnych,
- problemy z określeniem reguł panujących w rodzinie
- brak oparcia w relacjach rówieśniczych.

10. Zadania wychowawczo- profilaktyczne

Szczegółowe zadania wychowawcze i profilaktyczne formy ich realizacji oraz terminy i osoby odpowiedzialne umieszczone są w tabelach:

- I etap edukacyjny- załącznik nr 1
- II etap edukacyjny – załącznik nr 2

11. Wnioski i zalecenia w zakresie realizacji Programu Profilaktyczno-Wychowawczego w roku szkolnym 2023-2024 w zakresie potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem narkotyków i środków odurzających:

- Prowadzić zajęcia integracyjne w klasach oraz rozmowy o sprawach problemowych dotyczących uczniów oraz rozmów o wartościach na godzinach wychowawczych (budowanie pozytywnych relacji z uczniami i pomiędzy uczniami).
- W klasach IV -VIII przeprowadzić zajęcia edukacyjno-profilaktyczne z udziałem psychologa, pracowników Straży Miejskiej, Policji na temat uzależnień i przemocy (klasy IV, V , VI nacisk na papierosy, klasy VII, VIII – papierosy, środki psychoaktywne, w tym alkohol).
- Nawiązywać w bieżącej pracy z klasą do zjawiska cyberprzemocy- reagowania na tę przemoc, szkodliwości i konsekwencji prawnych i emocjonalnych dla sprawców i ofiar przemocy.
- Przeprowadzić zajęcia profilaktyczno-wychowawcze dotyczące zdrowia psychicznego, emocji , trudności i zaburzeń psychicznych (lęk, niepokój, kryzys psychiczny, depresja) z udziałem psychologa szkolnego, pedagoga i psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1 w Lublinie.
- Zapoznawać uczniów z ideą edukacji włączającej, upowszechniać idee akceptacji różnorodności uczniów (odmiennych kulturowo, językowo, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) w bieżącej pracy z uczniami, na godzinach wychowawczych, podczas zajęć z psychologiem.
- 6. Podnosić kompetencje wychowawcze nauczycieli i rodziców na temat wspomaganie dzieci wysoko wrażliwych, i rozwiązywania konfliktów bez przemocy, rozmawiania z dziećmi na temat uzależnień.
- Regularne spotkania z psychologiem szkolnym uczniów doświadczających lęku, niepokoju, problemów psychicznych.

12. Ewaluacja i postanowienia końcowe

Do ewaluacji programu służą wnioski z bieżącego monitorowania, które będą wykorzystywane do modyfikacji programu. Pod koniec roku szkolnego zostanie przeprowadzone podsumowanie działań wychowawczo-profilaktycznych, diagnoza potrzeb środowiska szkolnego oraz określenie czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Narzędzia ewaluacji: sprawozdania wychowców z realizacji klasowych programów wychowawczo-profilaktycznych, sprawozdania psychologa, pedagoga, ankiety skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców, sprawozdania Programu Zdrowej Szkoły.

W każdym roku szkolnym wychowawcy opracowują plany wychowawczo-profilaktyczne klas.

Co roku do programu dołączane są: Program Szkoły Promującej Zdrowie, tematy lekcji wychowawczych i zebrań z rodzicami, Kalendarz Życia Szkoły, plan pracy Samorządu Uczniowskiego, diagnoza środowiska szkolnego w zakresie potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników ryzyka chroniących , ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji uzależniających.

Za realizację Programu Wychowawczo- Profilaktycznego Szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Program jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Rok szkolny 2023/2024

Załącznik nr 2

Tematy do realizacji na godzinach wychowawczych – nauczyciele, psycholog, pedagog, instytucje wspomagające szkołę w realizacji programu

Nauczyciele – wychowawcy

Tematy i zagadnienia do realizacji na godzinach wychowawczych; pomocna literatura do pracy z klasą

Nauczyciele:

Bezpieczne zachowania dziecka i ucznia, normy prawa.

Prawa i obowiązki ucznia w kontekście praw człowieka.

Wypełnianie obowiązku szkolnego przez ucznia

Znam przepisy i oznaczenia ewakuacyjne i przeciwpożarowe w szkole.

Bezpieczne zachowanie w szkole, w domu, na ulicy.

Przestrzeganie prawa to obowiązek każdego, także ucznia

Prawna ochrona dóbr osobistych człowieka, w tym nietykalności cielesnej, a zwyczajnie szkolne

Kultura osobista

Po co są nam potrzebne zasady dobrego wychowania.

W jaki sposób kultura osobista ułatwia nam życie w szkole.

Stwarzamy dekalog kulturalnego zachowania ucznia w szkole.

Zdrowie

List do przyjaciela – jak przekonać go do właściwego odżywiania

Jedzmy zdrowo i estetycznie – ćwiczenia właściwego nakrywania stołu i zachowania się przy stole.
Co to znaczy zdrowa żywność.

Kultura żywienia w moim domu – czy jest zgodna z zasadami zdrowego odżywiania.

Piramida żywienia – czy jest zgodna z moim sposobem odżywiania.

Szkodliwe substancje dodawane do żywności – jaki mają wpływ na nasze zdrowie i zachowanie.

Hałas – a potrzeba ciszy.

Lekcja ciszy z wykorzystaniem muzyki relaksacyjnej.

Sposoby podnoszenia odporności organizmu – jako ochrona przed infekcją wirusową.

Zdrowie psychiczne – jak dbać o swoje zdrowie psychiczne.

Zagrożenia dla zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, gdzie szukać pomocy.

Czas wolny

Sposoby zagospodarowania czasu wolnego – dopasowane do indywidualnych potrzeb i możliwości.

Jakie korzyści daje mi aktywność fizyczna i uprawianie sportu.

Moje zainteresowania i zdolności – jak je rozpoznać i jak rozwijać.

Jak aktywność fizyczna i ruch wpływa na zdrowie moje i mojej rodziny.

Stwarzamy klasowy bank pomysłów na spędzanie wolnego czasu.

Dlaczego żyć łatwiej z planem dnia? (zasady higieny pracy i wypoczynku).

Emocje, uczucia

W jaki sposób emocje i uczucia wpływają na moje zachowanie.

Jak radzimy sobie z nieprzyjemnymi uczuciami – bank pomysłów.

O agresji – bez agresji.

Jak sobie radzić z własną złością i agresją.

Jak reagować na cudzą złość i agresję.

Cyberprzemoc – co to jest i jak sobie z nią radzić?

Wiem, gdzie mam szukać pomocy w szkole w przypadku agresji, przemocy.

Uczymy się pozytywnych sposobów wyrażania złości.

Co to jest stres, jakie są objawy stresu.

Co mnie szczególnie stresuje i jak można sobie z tym poradzić?

Komunikacja w relacjach

Co ułatwia a co utrudnia dobrą komunikację w klasie, szkole.

Aktywne słuchanie i komunikat z pozycji „Ja”.

Ja też potrafię słuchać i mówić z pozycji „Ja”

Koleżeństwo a przyjaźń, cechy prawdziwego przyjaciela.

Jakie wady i jakie zalety ma kłótnia i konflikt.

Czy negocjacje i kompromis to dobra droga do porozumienia się.

Sposoby rozwiązywania konfliktów w naszej klasie.

Telewizja, Internet , nowoczesne technologie – korzyści i zagrożenia

Czy potrzebne są nam autorytety.

Kto jest moim prawdziwym autorytetem.

Czy telewizja, Internet kreują wartości i autorytety.

Czy bezpiecznie i świadomie korzystam z komputera.

Jakie korzyści i jakie zagrożenia niosą ze sobą nowoczesne narzędzia komunikacji

Czy można się uzależnić od komputera, smartfona, bycia „on-line”.

Ochrona danych osobowych, swojego i cudzego wizerunku w Internecie.

Cyberprzemoc – konsekwencje prawne.

Zwyczaje, tradycje , patriotyzm

Święta w moim domu – tradycje i zwyczaje wspólnego świętowania.

„Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej” – prawa i obowiązki członków rodziny.

Tradycje narodowe, rodzinne, religijne.

Jestem Polakiem – pięknie mówię po polsku.

Demokracja, tolerancja, patriotyzm.

Lublin – moja mała Ojczyzna.

Jestem Europejczykiem – znam i lubię moich sąsiadów

Poczucie własnej wartości, pozytywna samoocena

Lubię siebie za... - mocne strony, budowanie pozytywnej samooceny.

Jestem wartościowym człowiekiem – na czym polega poczucie własnej wartości.

Jakich sposobów używają ludzie by umniejszyć wartości drugiego człowieka.

Co to znaczy – inteligencja emocjonalna i umiejętności społeczne

Miedzy agresją a biernością -co to znaczy być asertywnym.

Czy ja też mogę być asertywny - ćwiczymy się w sztuce asertywności.

Przeciwdziałanie uzależnieniom

Substancje szkodliwe dla naszego organizmu.

Substancje uzależniające i ich wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka.

Czy potrafię oprzeć się nałogom – trudna sztuka odmawiania.

Na czym polega mechanizm uzależnienia i popadania w nałóg.

Zagrożenia cywilizacyjne – ich wpływ na środowisko naturalne i zdrowie człowieka.

Bądź ostrożny w podejmowaniu decyzji, wybieraj mądrze.

Wykorzystanie filmów profilaktycznych o nikotynie, alkoholu i omówienie z klasą.

Napoje energetyczne – jako substancja chemiczna, analiza składu, zagrożenia.

Demokracja, tolerancja

Różnice między ludźmi .

Co wiemy o tolerancji? Czy jestem tolerancyjny?

Na czym polega godność i wolność człowieka.

Obcy, inny ... – jak traktuję osoby innej narodowości, innej kultury.

Ciekawe zwyczaje i tradycje innych narodów, kultur.

Niepełnosprawność – jakie są rodzaje niepełnosprawności, przyczyny .

Niepełnosprawność to dla mnie nic dziwnego – jak kształtować postawy akceptujące niepełnosprawność

Jakie są objawy braku tolerancji w szkole, w naszej klasie.

Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia – w kontekście praw dziecka, praw ucznia, praw człowieka

Uczenie się, predyspozycje zawodowe

Uczenie się, motywacja do nauki

Co wpływa na to, że uczniowi chce się uczyć.

Rozpoznamy własny styl uczenia się.

Jak ułatwić sobie naukę – strategie uczenia się zgodne z własnym stylem poznawczym

Poznaję siebie – zainteresowania i predyspozycje zawodowe.

Wybór przyszłej szkoły , planowanie własnej drogi zawodowej.

Pomocna literatura dostępna w szkole do pracy z klasą :

a) w bibliotece :

Scenariusze lekcji do pracy wychowawczej z klasą:

Materiały szkoleniowe dla sieci placówek promujących zdrowie”

„Zabawa na każdy dzień”

„ Gry i zabawy interakcyjne dla dzieci i młodzieży” 4 części K. Vopel,

„Czas na godzinę wychowawczą” –

„Żeby godziny wychowawcze nie były nudne”- sposoby na poznanie, polubienie i integrację

b) u pedagoga :

scenariusze lekcji, literatura do pracy wychowawczo-profilaktycznej w klasie:

„Poznaj sam siebie, bądź sobą ; jak kształtować silną osobowość i pozytywną samoocenę u dzieci” ,

„Dam sobie radę” (dla uczniów klas młodszych i IV),

„Polubić szkołę”

„ Scieżkami zdrowia – po drugiej stronie lustra” (samopoznanie, samodoskonalenie, radzenie sobie ze stresem, sztuka odmawiania)

„O problemach dzieciństwa i dorastania”

„Po co nam profilaktyka” – zbiór scenariuszy

„Poznaj sam siebie, bądź sobą ; jak kształtować silną osobowość i pozytywną samoocenę u dzieci” ,

Dam sobie radę” (dla uczniów klas młodszych i IV),

Nie zdręczaj się drobiazgami nastolatku” ,

Nie zdręczaj się drobiazgami mamó” ,

Zdrowe nawyki - 20 podstawowych warunków zachowania zdrowia” ,

„O co pytają dzieci” W. Eichelberger,
„7 nawyków skutecznego nastolatka” S. Covey,
„Za progiem” ORE (o procesie myślenia i uczenia się dzieci)
„Klucz do efektywności nauczania” H. Hamer

„Trudne tematy dla mamy i taty” czyli jak wychować dziecko na człowieka A. Jankowska
„Konflikty a nastolatek – scenariusze zajęć”
Zagadnienia profilaktyczno-wychowawcze

Załącznik nr 2

Pedagog, psycholog:

Zajęcia edukacyjno-profilaktyczne dotyczące rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych w klasach IV-VIII (cały rok)

Spotkania mediacyjne z uczniami w konflikcie (cały rok).

Spotkania dla uczniów klas I - VIII dotyczące sytuacji trudnych (przemoc w środowisku rówieśniczym, lęk, niepokój, kryzys psychiczny, samookaleczenia, depresja, zaburzenia odżywiania)

Zajęcia profilaktyczne dotyczące uzależnień (alkohol, nikotyna, dopalacze, narkotyki (I semestr klasy VI -VIII)

Zajęcia na temat przestrzegania zasad bezpieczeństwa w szkole w kontekście praw i obowiązków ucznia.
(klasy IV – VIII – pierwszy semestr)

Prawa człowieka, wolność, braterstwo – zapisy w Deklaracji Praw Człowieka, Konstytucji RP, Konwencji Praw Dziecka, Statucie Szkoły (klasy IV – VIII pierwszy semestr)

Niepokoje okresu dorastania – jakie zmiany zachodzą w moim ciele i psychice, jak sobie z tym radzić (kl. VIII, VII)

Szukanie pomocy jako wartość – instytucje wspomagające rodzinę i dziecko w różnych sytuacjach życiowych (klasy V - VIII)

Zjawisko cyberprzemocy, hejtu – jak temu przeciwdziałać, jak sobie z tym radzić, gdzie szukać pomocy., konsekwencje prawne i psychospołeczne dla ofiary i sprawcy (kl. IV – VIII)

Zagadnienia profilaktyczno-wychowawcze

Załącznik nr 3

Instytucje wspomagające szkołę:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 ul. Pogodna 54, tel. 81 745 85 52:

- punkty konsultacyjny w szkole, dla rodziców i nauczycieli, w sprawach trudności dydaktycznych i
- wychowawczych z udziałem psychologa i pedagoga z Poradni -1 raz w miesiącu

- „Szkoła dla Rodziców” zajęcia warsztatowe dla rodziców i wychowawców w poradni
- zajęcia dla uczniów „Trening umiejętności społecznych” prowadzone przez pedagoga i psychologa w poradni
- zajęcia dla uczniów klas VII. VIII z kreatywności prowadzone na terenie Poradni
- konsultacje dla nauczycieli nt. dzieci z niepełnosprawnościami – Zespół Poradni nr 3 ul. Młodej Polski 30, tel. 81 741 09 30
- Komenda Główna Policji Sekcja Prewencji
- Bezpieczeństwo w ruchu drogowym – warsztaty dla uczniów prowadzone przez funkcjonariusza KMP
- zajęcia dla uczniów klas IV - VIII na temat norm prawnych, zagrożeń w świecie realnym i wirtualnym, konsekwencji społecznych i prawnych przemocy

Straż Miejska

- zajęcia dla uczniów klas III „Bądź kumplem, nie dokuczaj”
- zajęcia dla uczniów klas IV „Nierozważne działania on-line, korzystanie z urządzeń elektronicznych
- telefon, Internet, portale społecznościowe,
- zajęcia dla klas VIII i VII „Uzależnienia, stop narkotykom
- klasy VI - Cyberprzemoc

MOPR

bieżąca wymiana potrzebnych informacji na temat uczniów i ich rodzin korzystających z pomocy MOPR, redagowanie opinii o uczniach po konsultacjach z wychowawcą do MOPR, udział pedagoga w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego MOPR, grupa robocza

Zagadnienia profilaktyczno-wychowawcze

Załącznik nr 4

Tematy spotkań z rodzicami w zakresie wychowania i profilaktyki (opracowanie – psycholog szkolny)

- Pomóż swojemu dziecku polubić siebie – poczucie własnej wartości.
- Przeciwdziałanie agresji, rozwiązywanie konfliktów bez przemocy, mediacje.
- Jak rozmawiać z dzieckiem o uzależnieniach?
- Wiek dojrzewania dziecka – co potrzebuje nastolatek?